

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАСТОДНЕВНО

ГОДИНА I ◇ БРОЈ 6 ◇ БУДВА 1. ОКТОБАР 1972.

ЦИЈЕНА 1 ДИН.

Здравствена станица

Шта се то догађа у Будванској здравственој станици

Примједаба је било и раније, али некако тихих, повјерљивих. Више се јавно расправљало о реорганизацији здравствене службе. У акутне проблеме постојеће службе нико није хтио да улази. Међутим, грађани су сада гласнији афере малог колектора су публиковане. Неке афере не долазе на ред. Коњокрадица у бијелом мантилу лијечи мјештане и туристе. Давно пензионисани љекар замјењује садашње љекаре у дежурствима за попа хонорара. Трка за хонорарима претвара се у борбу између личности. Продаја рецепата и наплаћивање „масних“ хонорара за прегледе, страних гостију, којима следује таква услуга бесплатно. Грађани траже да се проблеми ријеше и кривци повуку посљедице. Они имају право то да траже, јер улажу своја средства у рад ове службе. Овакве афере Будви нијесу потребне. Туристичка понуда Будве без добро организоване здравствене службе не може бити комплетна. Здравствени радници, ако сте нападнути браните јавно своја права. Станице „приморских новина“ стоје вам на распоруџењу. Другови из Медицинског центра, требало би да се чује и ваш глас и виде мјере које предузимате. Надлежни из Будве, нађите се у овој ситуацији. Защитите Будву због туристичке Будве, ако не због нас мјештана.

РИЈЕЧ ПРИВРЕДНИКА

КОЈИМ ПУТЕМ У ИНТЕГРАЦИЈУ?

У овом броју нашим читаоцима представљамо мишљење генералног директора Хотелског предузећа „Авала“ Симе Куљаче, које се односи на постављено питање — Којим путем у интеграцију? Ево шта је у вези са тим рекао друг Куљача:

Хотелско предузеће „Авала“ је већ једна велика интеграција. Ако оно има 4500 кревета, ако запошљава око 1400 радника распоређених у основним организацијама удруженог рада, шта је то, по савременим критеријима, уставним амандинама, најновијим друштвено-политичким одлукама и мјерилима, него једна интеграција заснована на заједничким интересима организацијама удруженог рада. Према томе, за мене је интеграција појам интереса рада и капитала. Једна таква организација је већ хотелско предузеће „Авала“, која представља малтене трећину укупне црногорске туристичке понуде. Ако сам казао да интеграција представља интересе рада и капитала, да она доноси користи и економски је оправдана, онда могу да кажем што мислим о томе, који смо степен интеграције постигли, и што ја сматрам, којим путем треба да идемо.

Сматрам да интеграција туристичких услуга у виду туристичке понуде треба, и може, да постане значајан и врло важан фактор у међународном

туристичком промету, уколико се оствари идеја о тоталној интеграцији кроз програм здруженог предузећа „Монтенегротурист“. Ја сам један од побор-

(Наставак на 2. страни)

Михаил Лукоњин у Будви

Послије учешћа на СТРУШКИМ ВЕЧЕРИМА ПОЕЗИЈЕ, познати совјетски пјесник и секретар Савеза писаца СССР, Михаил Лукоњин са супругом провео је десетодневни одмор у хотелу „Интернационал“ у Будви након центра Будва.

Пошто је ово његов први сусрет са Црном Гором, Лукоњин је свој одмор искористио да се поближе упозна са црногорским писцима и њиховим стваралаштвом. У току боравка у Будви посетио је Цетиње, Његуш, Котор и нека друга места на Црногорском приморју.

Предсједник Општинске скупштине Мило Медиговић приредио је свечану вечеру за високог госта из Совјетског Савеза у хотелу „Маестрал“.

В. С.

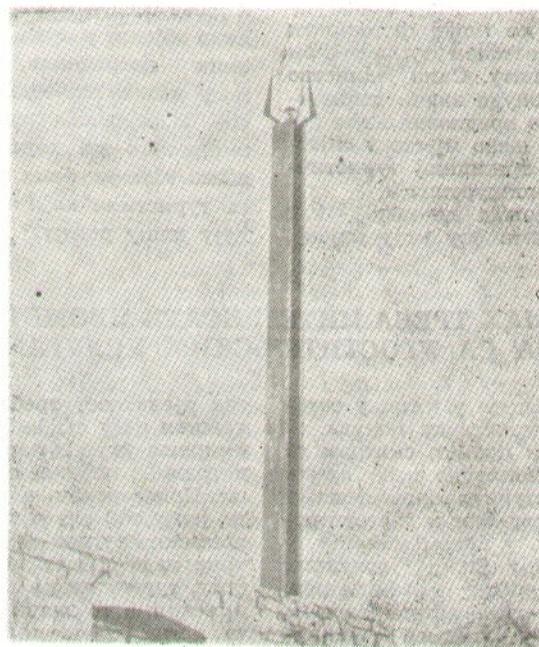
ОБАВЛЕШЋЕЊЕ

У складу са Правилником о додјељивању Новембарске награде општине Будва, жири за додјељивање награде позива друштвено-политичке, и радне организације институције и појединце да своје предлоге за награду шаљу на адресу: Скупштина општине Будва — жири за додјељивање Новембарске награде.

Рок подношења пријава 15. октобар 1972. године.

УГРОЖЕНИ СПОМЕНИК

Споменик палим Пајтровићима у НОБ-и и Социјалистичкој револуцији 1941—45. године, који се налази на Лазарету у Петровцу на Мору, је у опасности усљед прекида громобранског уземљења. Пошто је врх Споменика највиши тачка, а још и са металном куполом, представља идеалну мету за привлачење и пражњење природног електричитета-грома.

Споменик палим Пајтровићима

Пошто се то, срећом, до сада није десило, потребно је хитно предузећи мјере и оправити покварено уземљење, јер се зна да је боље не имати никаквог громобрана, него да он буде покварен, јер од неисправног громобрана може да страда и околина.

Када говоримо о Споменику, морамо рећи и то да су рефлектори који су обасјавали ноћу сам Обелиск и плоче са именима погинулих бораца већ уништени. Рефлектор који је био на горњој тераси је потпуно уништен и од њега нема ништа осим улубљени плехнати оквир, док је онај други у нешто бољем стању.

К. Вукотић

Договор о сарадњи Југа Италије и Југа Јадрана

У току одржавања „Левантинског сајма“ у Бару, Мјешовита италијанско-југословенска комисија за сарадњу и развој туризма на југу Италије и југу Јадрана одржала је своју сједницу. Комисија је донијела низ важних закључака, од којих су најважнији: даље повезивање ова два подручја; заједничке акције на пољу пропаганде туризма; размјена искустава, а посебно кадрова, као и низ других мјера у циљу јачања сарадње на развоју туризма на југу Италије и југу Јадрана.

ТУРИСТИЧКИ САВЕЗ БУДВЕ УЧЕСТВУЈЕ НА БЕЧКОЈ ИЗЛОЖБИ

Као и прошле године, Туристички савез општине Будва, уз помоћ и сарадњу наших хотелских предузећа, учествовао је на овогодишњој традиционалној „Шестој југословенској привредној и туристичкој приредби“ која се одржава у Бечу од 13. новембра до 8. децембра ове године. Туристички савез ће ове године спремније ступити на ту изложбу, јер је набавио аутоматски пројектор са новим дијапозитивима. Поред тога, са представником Туристичког савеза Југославије у Бечу, договорено је постављање сталног информатора на изложби.

КОЈИМ ПУТЕМ У ИНТЕГРАЦИЈУ

(Наставак с 1. стране)

ни једна ривијера рецептивног туристичког подручја.

Ево зашто то кажем. Понуда која полази од никег, средњег и највишег вида хотелске услуге распоређена је на лијепе, љепше и најљепше плаже Европе. Распоређена на једном од изузетно атрактивних адбијената, компонован са богатством историјских споменика, споменика културе, са врло важним и атрактивним етнографским саставом становништва, јер оријентални амбијент Бара и Улциња представља Елддардо за туристички промет, за излетнички туризам, са гледишта историјских споменика, и најзад положај Црногорског приморја у односу на богатство историјских споменика Дубровника, представља једну од најквалитетнијих понуда која се може формирати на светском туристичком тржишту. Само јединство те понуде значи дефинитивно вредновање ове регије, њено место у свјетској тржишној туристичкој конкуренцији.

Можда ће неко, кад прочита ову моју изјаву,

рећи да је то оно што слушамо годинама а да се није много постигло. Ја сматрам да то што смо постигли, представља сољидну основу за остваривање ове идеје о јединственој понуди црногорских природних љепота на међународном тржишту туристичких вриједности, историјских вриједности и осталих услуга. То је управо солидна основа да постигнемо оно што треба да постигнемо — да постанемо значајан фактор у европском туристичком промету. Ово тим прије, кад се имају у виду даљи планови развоја холелских капацитета на Црногорском приморју, значај тих капацитета већ данас њихову траженост на међународном туристичком тржишту.

Разједињени у облику неке локалне понуде, било будванске, или било које општине, сматрам да ћемо и даље остати мали и бићемо објекат у рукама разних посредника, који, могу казати слободно, из тог посредовања извлаче више него ми који пружамо 95% укупних услуга туристима који посјећују нашу регију.

ОДМАХ ТРЕБА ИНТЕГРИСАТИ ПРОМЕТ РОБА СА УГОСТИТЕЉСКИМ УСЛУГАМА

Кад је у питању остале туристичке понуде, остале промет, сматрам да је неопходно већ одмах приступити организовању трговинског и другог промета, у првом моменту, у оквиру јаких локалних хотелских организација, које су се афирмисале на плану изградње и проширења материјалне базе комуне, јер су оне у могућности да, иако у овом моменту није баш тако повољна клима, лакше обезбедиједе капитал за унапређење, ове, за сада, тотално заостале дјелатности која представља важну компоненту укупног развоја материјалне базе сваке комуне, с тим што

ова дјелатност треба да доживи исту судбину формирања укупне понуде и потражње роба за промет на Црногорском приморју, јер у том случају се то постиже кружни ток новчане масе средстава у обрту, туристичком и трговинском, а то значи да се са истим средствима може боље економисати и са истим средствима направити већи обрт роба, а то је и логика доброг пословања. Ово нарочито у периоду кад кредити постају терет редовног пословања радних организација, јер су камате између 12—16%, а што ће рећи, да од укупног обима, који се оствари, плаћају се

огромне камате на средства, која, кад би била јединствена ова понуда, и туристичка и угоститељска, била би знатно мањи терет, јер би се вршила већа концентрација обртног капитала, који је код нас, и у свијету, све скучњи и скучњи. Поред тога, ове крупне хотелске радне организације су у стању да лакше дођу до капитала, да и ову дјелатност подигну на већи степен, јер без улагања у продајни простор, складишни простор, у сервисе, ова дјелатност не може да прати ни сада достигнуту ниво хотелске привреде. Кад је у питању Будва, ми се надамо да ће бити ускоро ово решење у саставу хотелског предузећа; „Аvala“ и предузећа „Јадран“, јер се „Аvala“ регистровала за трговину на велико и мало, на увоз и извоз, и као што се зна, ми смо већ проширили дјелатност, постоји Инжењеринг, где услуге пројектовања, надзора и израде инвестиционо - техничку документацију радимо за нас и за друге.

Само тако комплексна привреда, обједињена у виду једне укупне понуде на Црногорском приморју, на бази уставних амандмана све док, доходак ове радне организације која га је остварила, може се постићи оно што се жели и што логика економичног пословања на међународном тржишту.

Приоритет будванске регије је интеграција трговинске дјелатности и осталог промета, укључујући и пошту, и решавање проблема сервиса, комуналних услуга и свега тога, формирање способних организација на принципу уставних амандмана, да дохотком самостално располажу, а не да се он прелива негде друго. Јединствена понуда утиче на укупну организованост будванске привреде, а самим тим и бољи стандард радних људи.

Сматрам да се са интеграцијом три радне организације, која се заговара, ништа не постиже, јер не представља конкурентне радне организације, већ радне организације које живе у таквим пословним односима, да су исто што и радне организације у оквиру једне радне организације, на пример „Avala“, ако поједи од тога да ће у „Avali“ већ ове године дохотком свако самостално располагати.

Ако додамо томе да желимо да постанемо велики, не сами већ на цијелом Црногорском приморју и да смо само тада велики, онда сматрам да је „Монтенегротурист“ једино рјешење где се то може постићи. Црногорско приморје је фактор који у међународном туристичком промету нешто треба да представља. Разноликост његове понуде по квалитету и асортиману, по квалитету објеката, по

Аvala — за интеграцију

формирати, то је оно што треба искористити, а све на бази уставних амандмана, да доходак остаје тамо где се оствари.

ДИСПЕРЗИЈА СРЕДСТАВА ЗНАЧИ СЛАВЉЕЊЕ ПОЗИЦИЈА РАДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ НА ТРЖИШТУ

Ја сам за концептацију фондова на нивоу радне организације, јер се снага радне организације, ван организација уздржавајућа рад, мјери по томе колико је она укупно јака. Дисперзија средстава значи слабљење позиција радне организације на тржишту, а исто тако, јединствена понуда на нивоу будванске регије је само дио онога што представља укупно Црна Гора и што ће она представљати, као целина, убудуће.

Закључио бих са тим, да треба усвојити такав метод рада, на једну започету ствар доведемо до краја и тек онда да идемо даље, а то је да се формира „Монтенегротурист“ онако како је и постављено кад се дошло на идеју његовог стварања. И још нешто, ми у „Avali“ смо већ кренули са првом фазом интеграције, интеграција са трговином, која ће пословати на велико и мало, на извозу и увозу.“

Завршен рехабилитациони центар

Посбене могућности за одмор и рекреацију, у постесони и зимском периоду ове године пружа хотел „Интернационал“ у Будви. Хотел располаже са два базена (затворени и отворени) са темпирним морским водом, саунама и централним грејањем. Довршено су просторије за хидро и физијо терапију, које ће располагати са потребним справама за вježbe у циљу рехабилитације болесника, мршављење и слично. Објекат ће имати и сву сталну здравствену службу. У завршној фази су и радови на сали у којој је смештена аутоматска куглана америчког типа за шест стаза, а у кругу хотела налазе се терени за мале спортове. Дневни пуни пансион у Интернационалну ове зиме стајаће 75,000 динара.

В. С.

ТУРИСТИЧКА ПРОПАГАНДА У ЊЕМАЧКОЈ

Тренутно се у Светом Стефану налази на одмору господин Ханс Хаацке, предсједник Туристичког савеза Штудтарта. Он је посетио Туристички савез општине Будва и вођио разговор са секретар-

ом Туристичког савеза у вези одређених пропагандних акција које Туристички савез општине Будва треба да предузме на туристичком подручју Штудтарта.

ПРОПАГАНДА ВАНСЕЗОНСКОГ ТУРИЗМА

Туристички савези Дубровника, Боке, Будве и Улциња, у заједници са Пропагандним одјељењем Радио-телевизије Београд, већ од ове јесени почињу широку акцију на пропагирању ових подручја. Акција треба да буде ду-

горочна, и укључиће, поједи класичних пропагандних медија, низ других атрактивних приредби. Циљ ове акције је привлачење што већег броја домаћих туриста у мјесецима предсезоне, посезоне и зимске сезоне.

ТУРИСТИЧКА ШКОЛА — ЗАШТО НЕ?

Није ово први пут да се покреће питање оснивања једне средње школе у Будви. — Прије 5—6 година било је одржано неколико састанака представника Скупштине општине, друштвено-политичких организација и уговоритељства и на њима је дата иницијатива и прецизирани ставови о потреби и о могућностима за формирање уговоритељске школе. Та иницијатива није урошила плодом.

кревета од чега у општини Будва 40.000. — У настоју општини требало би те исте године да буде стално запослено 4.560 грађана, сезонски 10.400 из редова становништва општине Будва и још преко 8.000 радника са стране. Рачуна се да ће 16 одсто становништва ради-ти у разним сервисним активностима које се односе на културу, просвје-ту, забаву, спорт, здравство, трговину, увоз и из-

Сада се међу грађанима поновно покрећу дискусије о томе да се формира једна средња школа: има их који мисле да то треба да буде гимназија или економска школа, други сматрају да треба отворити средњу угоститељску школу, а неки опет пледирају за једну средњу туристичку школу.

Да постоји потреба — тако је доказати. Стога је, чини се, нужно да једна квалификувана група људи сједне за сто, да закључи шта је све познато а шта треба испитати и да се онда донесе одлука о врсти школе, њеном финансирању итд.

Чини ми се да то треба да буде школа која ће дати завршна знања, која ће оспособити ученике за рад у туризму и угоститељству, а усто омогућити им да наставе школовање на вишим туристичким школама. О потреби отварања угоститељске или туристичке средње школе у Будви речито говоре слиједећи подаци из пројекта „Јужни Јадран“, 1990. године према Пројекту треба да буде на Црногорском приморју 216.000

заних за пружање услуга туризма. О томе би требало водити рачуна приликом израде програма наставе. Школа би зимом обраћала токеретска знања, а љети би уз добру организовану инструктују, ученици имали би практику на радним мјестима у хотелима и у другим организацијама, сервисима итд.

У школи би повремено били организовани семинари за оспособљавање сезонских радника. Жалосна је чињеница да сада у нашим хотелима највећи проценат сезонског оспособља уопште није оспособљен за рад, а велики број их ради по први пут у угоститељству. Тако у будуће неће мори да се ради. Захтјеви страних и домаћих туриста за квалитетнијим сервисом су гласнији и мораћемо у томе убудуће повести вишег рачуна.

Ево још неких интересантних чињеница које иду у прилог ставу да се формира туристичка или угоститељска школа. Пројекат ЈАЗ требало би да буде реализован у 1977 години. Разговори са Међународном банком у Вашингтону врло су интензивни и налазе се унеком крају. За рад у том великом туристичком комплексу потребно је 1225 обучених угоститељских радника, од којих 725 стручних. Њихова обука треба да траје 4 године, према томе, ако се почне школовање у 1973. години, они би из школских клупа имали право на рад у ЈАЗ. Од средстава која треба да се добију за реализацију ЈАЗ-а предвидјено је око 800 милиона стarih динара за оспособљавање кадрова. Секретар за рад Извршног вijeћа Црне Горе Раде Брајовић рекао је недавно да је Република врло заинтересована за оспособљавање кадрова који су по потребни привреди и то првенствено оној привреди која има обезбиђењен развој за дужи период. Као типичан примјер навео туризам. Потребе су огромне а оспособљава се relativno мали број кадрова. С друге стране има неких школа чији ученици послије школовања не могу да се запосле, Република је у могућности да финансијски помогне реално стварно потребним привреди.

Генералним планом Бу-
две предвиђено је да се
отвори угоститељска шко-
ла са 300 до 600 студената
у року од првих пет година
(већ смо, дакле, у за-
кашњењу 4 године).

Све у свему, времена много не-
нема. Треба организовати јавну дискусију, оцијенити потребе и могућности и до-
днијети одговарајуће одлуке, али такве које не бити остварљиве. Било би корисно да се и на страницама нашег листа чују разна мишљења о отварању средње школе у Будви, о томе која то врста школе треба да буде и какав треба да буде програм наставе. Ако би ова напис томе допринио, сматрао бих то успјехом.

ИЗ СВЕТОГ СТЕФАНА

Туристички кадрови основни бржег развоја

Поред посједовања представа, најважнији предуслов за успјешно вршење привредне дјелатности јесте радна снага. И тельске раднике завршило је 10 ученика и скоро сви нашли стално запослење у овом предузећу које их је стипендирало.

сти, јесте радикалнији, али и мајући то у виду радне организације, предузимају разноврсне мјере у циљу сталног подизања нивоа стручности и побољшања квалификационе структуре својих радника.

Једино таква политика, где се претходно утврђује потреба за одговарајућим кадром, затим планирски и систематски рад на том подручју, омогућује да се постигну оптимални резултати и да се иде у корак са општим развојем.

Посебно значајно мјесто овим питањима посвећује се и мора се посвећивати у оквиру хотелских предузећа. То због тога што у тим радним организацијама кадрови —

људи долазе у најнепосреднији контакт са гостима, и на лицу мјеста показују стручне и људске особине радника. Са тих разлога у политици вођења радних организација једно од најзначајнијих мјеста мора имати кадровска политика, са свим елементима планско-организовања и систематског рада. Хотелско предузеће „Свети Стеван“ имајући у виду све ово настоји да иде у корак са савременим зах

тјевима и развојем. Ула-
жу се напори да се оспо-
соби што више запосле-
ног осoblja, а с друге ст-
ране да се школује одре-
ђени број и профил кад-
рова који ће у складу са
развојем предузећа и уса-
вршавањем постојеће ор-
ганизационе структуре,
бити потребни. У складу
са Уставним амандман-
том донесен је Правилник
о стручном уздизању и о-
спoblјавању кадрова. Тим

Правилником предвиђени су разни начини и облици уздизања, школовања и оспособљавања кадрова.

Као један од облика школовања је и стипендирање. Почетком септембра мјесеца ове године, поред већ постојећих, додијелено је још 20 стипендија. Највећи број стипендираних су ученици угоститељских школа (кобарди, кувари, итд.) затим има и студената Вишке туристичке школе, Економског факултета и првога године школу

Сва ова настојања која често пута и у материјалном погледу представљају напор, људи у хотелском предузећу „Свети Стефан“ — не сматрају теретом, јер су свјесни да новац уложен у оспособљавање и усавршавање кадрова, није нерационално уложен. Резултати се полако показују и сваким даном ће бити видљивији.

Миодраг Савовић

БОРАВАК ЕКИПЕ БЕЛГИЈСКЕ ТЕЛЕВИЗИЈЕ У БУДВИ

Од 9. до 11. септембра ове године на подручју општине боравила је екипа Белгијске телевизије. Екипа је у Црној Гори провела десет дана, снимајући телевизијски филм у склопу емисије „Виса поур ле монде“ који ће трајати 55 минути, а би- ће комплетно посвећен Црној Гори.

За вријеме боравка на подручју наше општине домаћин екипе био је Туристички савез општине Будва у заједници са хотелским предузећем „Авале“.

ће комплетно посвећен
Црној Гори.

За вријеме боравка на подручју наше општине домаћин екипе био је Туристички савез општине Будва у заједници са хо-

Миша Браун

За њих нема правог одмора

НОЋНА ПОСЈЕТА РАДНИЦИМА УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Чекали смо другу половину септембра да би их посетили, да би с њима могли разговарати и упознати се с њиховим проблемима. Раније то нијесмо могли. То је било немогуће. У току сезоне толико су били заузети и преморени. Чекали смо да предахну.

Док је Будва чудесно блијештала у ноћној тами, ушли смо у камено здане поред мора и мрачним степеницама, спотичући се, дошли до њихових просторија. Заиста је то чудна смјешта — станови и пословне просторије, дјеца станара и криминалци са лисицама по излизаном и дотрајалом степеништу, испуцали и неокрећени зидови. За ове просторије се може казати да су ругло туристичке метрополе. Градиће се нова пословна зграда. Градиће се, али када? Треба то одмах учинити. Не због мјештана и конфора запослених радника. Не треба то учинити ни због криминалаца. Они нијесу боље ни заслужили. Треба то учинити због Будве, због њеног угла, јер су у току сезоне овим истим степеништем дефиловали наши гости — домаћи и страни, тражећи савјете, обавјештења и заштиту.

Затекли смо дежурне на њиховим радним мјестима — два милиционера из двије генерације. Момир Јевовић — прекаљени милиционер у низу опасних акција, и Новеља Радуловић — представник младе школоване класе милиционера. Спрема искуства и младости.

Млади милиционери су скоро стигли. Њих петорица. Владимир, Новеља, Будимир, Момчило и Гавро постали су становници Будве. Пет свршених ученика Средњостручне школе за унутрашње послове из Сремске Каменице.

— Друже Новеља, како се ви млади милиционери осјећате у Будви?

— Ми сви волимо свој позив. Чим су се стекли услови положили смо државни испит. Топло смо примљени од другова и мјештана. Добро смо и напраћени. Иако нам недостаје много чега. Стамбено питање није ријешено, јер смо нас петорица смјештени у једној неконфорној собици. Сви смо активни спортисти, а овдје нема никаквих услова да даље наставимо да се бавимо цудоом, одбојком, рукometom и кошарком. Нема друштвених просторија где би могли да се сусрећемо са младима. Остаје нам једино кафана. Знамо да тамо не би требали да се налазимо, али што можемо. То је проблем свих младих у Будви, — гласио је одговор.

Млади долазе, а стари одлазе. Ускоро ће њих пет скинuti униформу. Испратиће их свечано њихови другови. Радуловић, Вучетић, Кривокапић, Ђујачић и Павичевић су то заслужили. По киши и бури, по мору и копну, уз врлети и низ врлети, даљу и ноћу, стално на опрези, у судару са овејаним криминалцима и преварантима, часно су одслужили своју обавезу.

Будва — туристичка метропола не мами само туристе. Постаје стјециште највећих југословенских криминалаца. Треба одбранити туристе и мјештана од њихове најезде. Треба их елиминисати, Знамо да су многи овдје заустављени.

— Друже Јевовићу, где их држите док их не спроведете надлежном органи?

— У једној малој адаптираној просторији. Дешавало се да сви не могу да стану. Не можемо

да их набијемо као сардине. Ипак су то људи. Вишак сједи поред дежурних. Оnda тек настаје муга. Обављаш послове, а гледаш када ће те напаст или побјећи. Ваљда ће и то проћи, — одговорио је Јевовић.

— Ало орао. Зове морген. Јави се — одјекну глас из специјалне просторије у којој се налази командни сто са УКТ и сигналним уређајима.

Пејовић приђе командном столу, диже слушаљицу и одговори. Ало морген. Овдје орао. Јави се.

— Возило КО 53-69 марке „Рено 6 ТЛ“ није стало на знак милиционера послије непрописне војске којом је угрозило безbjednost саобраћаја, јер се великим брзином удаљило према Котору. Утврдите идентитет возача, — јавља дежурни саобраћајац Бајчета.

— Ало кобац. Зове Орао. Јави се...

Идентитет возача је утврђен за 5. минута и колеге из сусједне општине стоје спремни да зауставе несавјесног возача — у моменту када је мислио да је бjeкstvom са ове територије остао неидентификован и да не бити кажњен.

Бајчета је саобраћајни милиционер 11. година. Будвани га познају као савјесног и способног милиционера. Док кружи магистралом у патролним колима распитујемо се о њему. Сазнајемо да његово стамбено питање није ријешено. Момак је, па су други имали предност, Ваљда ће и на њега доћи ред.

Сада је 21.30. часова. Зазвонио је телефон, Јављају да се неки човјек опио и ремети јавни ред и мир.

— Ало зора. Зове орао. Јави се...

Знали смо да ће се за 5. минута „Марица“ зауставити испред ресторана. Дежурна патрола је кренула одмах по пријему налога. Фехим Шаботић и Владимир Шиљак, отприје искуства и младости, кренули су на извршење још једног задатка.

Дежурни у ноћним смјенама нијесу остављени сами себе. Обилазе их њихови другови и старјешине. Искористили су присуство замјеника командира Блажа Ђелетића да нам исприча нешто из њиховога рада.

— У току сезоне за три мјесеца имали смо појачање, и то три саобраћајна милиционера из Београда и три милиционера из црногорских општина. Ови су други добро обавили свој посао, али се за ове прве то не би могло казати. Они у Београду само регулишу

морало и до сада учинили.

Стиже смјена. Смјена је стигла прије 22 часа, два представника старија генерације милиционера — Стево Радуловић и Љубомир Ђукic. Извршена је примопредаја. Остајемо још ма-

ло. — Друже Стево, чујемо да одлазите у пензију. Изгледате добро. Зашто то радите?

— Одлазим, јер сам психички исцрпљен. Тешко је ова наша служба. Тешко је издржати 25. годину. Свака година је поглавље за себе, а сваки дан посебна прича. Напетост, опасност и умор смјењују једне друге. Дан се претvara у ноћ, а ноћ у дан. Жељан сам и сада сна и одмора, а мораш бити и будан и одморан. Заиста је ћаволски тешко, — одговора Радуловић.

— Радимо по 48. часова

недељно, а у слободним часовима пишемо извјештаје и пријаве. Преко времени ноћни рад се не плаћа. Нико од нас то питање не поставља, — дојаде Ђукic.

Поздрављамо се. Телефон поново звони. Нека жена из Београда моли да се један грађанин обавијести да му је рођака умрла и да је сјутра сахрана. Извјава се. Понешта не ради, а тај грађанин треба у шест часова да крене за Београд.

— Без извиђања дружице, наша је дужност да помажемо људима, — чули смо одговор.

Одлазимо мрачним степеништем, палећи шибице. Када изађојмо из зграде и бајдимо поглед на освијетљену просторију, где смо провели једну смјену, оте нам се коментар: „У ове људе треба имати повјерења“.

— Ј.

НИЈЕ ДОБИЈЕНА НИ ТРЕЋИНА СРЕДСТАВА

Туристички савез општине Будва се припрема за велики број пропагандних акција у току ове јесени. Поред учествовања на великом броју сајмова у земљи и иностранству, поред приhvата великог броја домаћих и страних новинара, репортера радио-телевизија, посебну пажњу ће требati поклонити доброј снабдијевачности свих представништава Туристичког савеза Југославије, као и осталих пословних партнера, пропагандним материјалом. Уз проспекте, дијапозитиве, цјеновнике, треба припремити и велики број фотографија у прно-бијелој и колор техники. Постоји опасност да Туристички савез неће моћи успјешно да изведе планиране акције, као и низ других, уколико му хитно не буду обезбиједена потребна средства. Треба напоменути да је Туристички савез општине до сада добио само 14 милиона стarih динара од Фонда за туризам општине, или свега 31,8% од средстава која су за ову годину предвиђена.

Туристичка конференција Јужног Јадрана

За вријеме одржавања Симпозијума о заштити пријеке и кањона Таре, одржаном је и сједница Предсједништва Туристичке конференције Јужног Јадрана. Ову конференцију сачинавају: туристички савези и друштва од Корчуле до Улциња, укључујући и Чапљину, Билеће, Требиње, Цетиње и Жабљак. Једна од тачака дневног реда сједнице Предсједништва био је договор о организовању савјетовања о планинском туризаму. Савјетовање ће се одржати јуна мјесеца 1973. године на Жабљаку. У организациони одбор за припрему савјетовања, ушли су представници туристичких савеза: Будве, Улциња, Херцег-Новог и Дубровника.

ИЗАБРАН НОВИ САВЈЕТ МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ПЕТРОВЦУ НА МОРУ

На зборовима бирача у Буљарици, Режевићима и Петровцу на Мору изабрано је 19 чланова у нови Савјет Мјесне заједнице.

Од ангажованости новог Савјета грађани очекују решавање многих најомилјених проблема у мјесту, а основне смјернице даљег рада Савјета показали су и сами Зборови бирача.

Л. Б.

ТУРИСТИЧКИ БИРО ПО САДРЖАЈУ — РУГЛО ПО ИЗГЛЕДУ

Између хотела „Маестрала“ и „Милочера“, хотела „А“ категорије, налази се објекат на који се згражава сваки пролазник!

Ријеч је о Туристичком бијиру „Милочер“. Ето, група људи из тог мјеста, желећи свој развој, задовољила се тиме што је 1959. године, откупила једну камп-кућицу од „Светог Стефана“ и монтирала је да служи у те сврхе. Ови туристички радници нијесу ни сањали да ће та „зграда“ којој је вијек трајања десет година славити двадесет (можда ће дочекати и златни јубилеј) рођендан. Тешко је то и данас схватити да само педесетак метара од ње гордо стоји „Маестрал“, чијој се архитектури диве гости са свих пет континената! Можда овде и контрасти чине своје. Ова „љепотица“ стоји као ружка невеста међу „зор“ дјеверима! Објекат је подијељен на три просторије: хол 2 м², канцеларија 3 x 2 м² и сала 4 x 5 м². Та „сала“, вјеровали или не, од 1959. године је једина друштвена просторија у Светом Стефану. Ту се држе годишње скupштине поменутог друштва, обављају избори, одржавају радни састанци свих друштвено - политичких организација (као таква обезбиједи увијек кворум), ту се држе предавања (нека са пројекцијама), семинари, курсеви за возаче, курсеви страних језика, у њој је смјештен телевизор. Ту је смјештена и Народна библиотека. Ту се излажу урбанистички планови мјеста и „Јужног Јадрана“...

Поред канцеларијског „сточића“ и двије столице канцеларија је

и омањи ормар за архиву. Ту ради два стална службеника. Повремено, односно у јеку туристичке сезоне ангажују се и по два водића. Канцеларија ове врсте дјелатности треба да има и разне туристичке карте, проспекте, редове вожња, разгледнице и слично. И има их. Не питајте како и где је све то смјештено.

Зидови камп-кућице (спољашњи и унутрашњи) а нарочито ови други) лише на дотрајале тарабе провинцијског стадиона. На њима је читав спектар боја. Ту су и разни огласи, обавјештења, позвани грађанству, осмртнице и...

Туристичко друштво има чиме и да се похвали. Ове сезоне у домаћој радиности преко овог друштва је остварено 18.000 ноћења од тога 30% су били странци. Друштву је пријављено и регистровано 250 соба што укупно чини око 650 лежаја. Подсредством друштва хотели су, за своје раднике, откупили 100 лежаја на по пет мјесеци по цијени 16,50—20 динара. Ето у овој канцеларији се први и завршни рачун који ће гласити: укупан промет 1.200.000 динара. Само од боравишне таксе ово друштво ће ове сезоне убррати преко 50.000 динара.

Туристичко друштво је учлинило 75 чланова. Имају свој Управни одбор од 9 чланова. У разговору са секретаром друштва Илијом Митровићем сазнали смо да су сви чланови, а посебно Управни одбор јако заинтересовани за рад друштва. Посебно поглавље ове организације је њен предсједник Илија Зеновић, који предано и савјесно

ради и ако нема практичне користи он лично ниједног динара. Ово је вјероватно изузетак да је човек, који више од двадесетак година живи у једној соби са породицом, члан Туристичког друштва и његов најактивнији члан.

Туристичко друштво поред сталне бриге о изгледу мјesta организује сваке године и акцију „мјесец туризма“. Ово туристичко друштво, практично у Светом Стефану, обавља и све послове комуналног предузећа. Само у прошлој години на разне комуналне радове друштво је дало преко 30.000 нових динара. Оно замјењује и Мјесну заједницу и Мјесну канцеларију — практично све. Живе од дотација Фонда туристичког Савеза општине. Но, средства им споро и неурядно притичу.

Крајње је вријеме да Скупштина општине, Туристички Савез општине, и хотелско предузеће „Свети Стефан“, увиде да је Светом Стефану потребно Туристичко друштво, али „од тврдог материјала“.

Душан Ђурановић

РАДИО-АМАТЕРСКИ КЛУБ У БУДВИ

Одељење Народне одбране — Будва у сарадњи са Републичким секретаријатом за народну одбрану организује формирање Радио-аматерског клуба у Будви. Настава ће за чланове клуба бити организована тако што ће посјетиоци бити подијељени у двије класе. Пописије завршетка наставе кроз коју ће се обучити одређени број омладинаца полагат ће се испити за радио-аматере III и IV класе.

Обуком младих радио-оператора створит ће се база за попуну стручним кадром јединица везе територијалне одбране у Општини.

Републички секретаријат Народне одбране ће обезбиједити радио-аматерске уређаје и електро агрегате као и уџбенике за рад Клуба. Ови уређаји ће истовремено служити и територијалној одбрани за везу с Републиком. Трошкове извођења наставе сносит ће Републички секретаријат а трошкове учесника (долазак, смјештај и исхрана, сносит ће Општина Будва. Савез радио-аматера Црне Горе ће обезбиједити стручну обuku према про-

граму, а касније, од оператора који заврши курс, формират ће се радио-клуб. Вријеме одређивање курса одредит ће се договором са Савезом радио-аматера Црне Горе а крајњи рок завршетак рада курса и формирање Клуба предвиђа се крај 1972. године. Одабирање људства за курс радио-аматера вршиће се органом Народне одбране у заједници са наставницима Општетехничког васпитања у школама, наравно од оних омладинаца који кроз наставу показују највише склоности за ову грану технике. Избор курсиста вршиће се на принципу добровољности. Сви они који успјешно заврши наставу добијат ће и дипломе. Свршени курсисти имат ће дозволу и овлашћење за рад радио-станице у радио-аматерским везама СФРЈ и у свијету. Сви они омладинци и пионери који имају воље и склоности за ову врсту технике могу се и сами пријавити Одјељењу народне одбране СО Будва.

С. В.

ГРБАЉ ДОБИЈА НОВУ ШКОЛУ

У другој половини августа о. г. почела је изградња нове школске зграде у Радановићима. Нова школа се подиже у непосредној близини стварне. И поред лоших временских услова радове без застоја изводи Грађевинско предузеће „Правобора“ из Ђердег-Новог.

Бит ће то права и прва љепотица Грбаља, имат ће осам учионица, три кабинета, кино салу за наставу, салу за физичко образовање, канцеларије и санитарне уређаје, као и спортске полигоне поред школе. Све ће се то изградити у модерном стилу и врло лијепо уклопити у амбијент пун зеленила. Парк испред старе и нове школе засадио је прва генерација ученика старе школе.

НОВУ ШКОЛУ

Просветни радници и ученици Грбаља једва чекају нову школску зграду, јер је рад у досадашњој скоро немогућ. Настава је извршена у три зграде до сада удаљене једна од друге. Учионице су врло хладне јер се питање гријања није могло решити. Нарочито је рад отежан зими, када дјеца долазе у школу мокра од кише, а немају се где огријати или осушити, па се често пута морала прекидати настава и ћаци се враћати кући да се пресвку.

Директор школе, Љубо Кордић, каже да ће нова школа допринести много побољшању усјека ученика, а ученици се највише радују новој физкултурној дворани и полигонима за физички одбој. В. Ђукић

Плажа „ЈАЗ“ — без премца по свом изванредном природном изгледу, али и без премца на нашој ривијери по својим нехигијенским условима. Долазило је у питање и њено затварање у јеку сезоне. Жалбе гостију су биле бројне и оправдане. Ни остале плаже нијесу биле, осим ријетких изузетака, у много бољем положају. Сада је вријеме да предузимамо мјере да се у наредној сезони гости дочекају онако како треба. Туристичка понуда мора бити комплетна.

ПРАВНИК ВАМ ОДГОВАРА

НА ПИТАЊА ОДГОВАРА ОПШТИНСКИ ЈАВНИ ПРАВОБРАНИЛАЦ ЖЕЛИМИР МЕДИН

ПИТАЊЕ: На подручју ваше општине желио бих да купим грађевинско земљиште ради изградње викендице. Шта је све потребно да са продајацем пренесем на своје име земљиште и добијем одобрење за градњу? — Пита ВМ из Београда.

ОДГОВОР: Уколико земљиште спада у национализовани рејон са таквим земљиштем ранији власник не може слободно располагати већ Скупштина општине својим актом, ако ранији власник није искористио своје право да то земљиште односно право градње пренесе на своје потомке, брачног друга, родитеље, усвојиоце и усвојенике. Земљиште које није национализовано такође не може бити предмет промета осим неких изузетака у које не спада Ваш случај, а забрана промета таквог земљишта на снази је до 31. XII 1972. године. Сви уговори о купопродаји земљишта без обзира да ли је то земљиште у национализованом или ненационализованом рејону су за Ваш случај правно ништави, па према томе земљиште не можете купити, а што би био један од услова за добијање одобрења за градњу,

РАЗГОВОР СА ЕРИХОМ КОШОМ

ЗАПОСТАВЉЕН РОДОНАЧЕЛНИК НАШЕ ПРИПОВЕДАЧКЕ ПРОЗЕ

Наш познати приповедач и романсијер Ерих Кош, рођен је у Сарајеву 1915. године. Правни факултет завршио је 1935. године у Београду. Од 1941. године је учесник НОБ-а. Његова проза најчешће је инспирисана догађајима из рата и револуције. Интересује се и за сатиру. Кошеви јунаци су махом борци, рањеници, изbjеглице — читав један свијет ратног времена. Као плод његовог интересовања настали су романи „Велики Мак“, „Враџи Вајн Пеа“, који су преведени на много језике и сврставају Кошу у први ред савремених српских сатиричара. Кош је иначе веома плодан писац. Пише и есеје у којима највише разматра ситуацију и судбину књижевника и књижевности у савременом свијету. Познати су му романи још „Ли Тифо“, „Мреже“, „Снег и лед“ и други. Последњих година књижевник Кош проводи највише времена у дивном рибарском насељу Пржно код Милочера, где је саградио скромну кућицу и предао се својој пасији—риболову и вртларству. Затекли смо га на плажи где опрема рибарску мрежу.

Највише слободног времена проводите у Пржну, значи ли то да овде имате најбоље услове за књижевни рад?

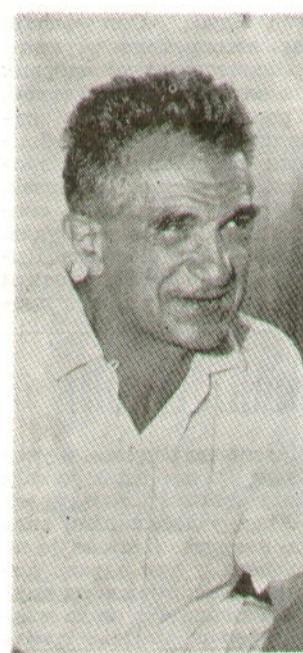
Боље и тачније било би рећи да највећи део године, осам месеци од прилике, провидим у Пржну, а о слободном времену тешко је говорити: радим и када не пишем, бавећи се интезивно рибартвом и земљорадњом. Услови за књижевни рад су свуда угллавном добри, а оно што нам смета недостатак је концентрације и воље за рад. Један од наших најистакнутијих писаца јаљио ми се да му је управо тога увек недостајало на мору. Конкуренција природе је ту и сувише велика да би се човек потпуно могао посветити испитивању друштвене човекове ситуације — што је превасходни задатак књижевности — а лепота дана и медитеранских пејзажа толико је наметљива да продире у собу и кроз затворене капке, мајчи нас на сунце и позвајући нас да се предајемо њеном посматрању.

Можда у културном наслеђу краја налазите подстицај за стваралаштво?

— Да, у неком ширем смислу, ако би се под културним наслеђем овога краја подразумевали, сем грађевина и пасане речи, још и људи, њихови обичаји и начин мишљења, па и вегетација, с гајевима маслина у првом реду, а под стваралаштвом рибарење и виноградарство, на примерј.

Сматрате ли да се потомство одужило Љубиши?

— Љубиши можда и јесте, подигавши му, међу осталим и споменик, али сам убеђен да смо на сопствену штету запоставили, потценили, па и пре-небрегнули важност и значај његовог књижевног дјела. Својевремено он је био хваљен и цењен као родоначелник наше приповедачке прозе и у тој области, са свим разумљивим разликама, стављан од многих књижевника и историчара књижевности уз бок самоге Његошу, а камо лепе среће да се српска приповетка у свом доцнијем развоју више држала његових примера, а мање оних које је својим описним, правним и разливеним начином приповедања први у српску књижевност увео Глишић са својим

пријатељима и следбеницима. И данас би се многи наши приповедачи код Стјепана Митрова Љубиши могли учити сажетом начину казивања, брзом развијању радње и успјешном коришћењу поенте. Без Љубишиних „Причанија Вука Дојчевића“ неби се могао замислити Кочићев „Симеун Ђак“, а без овог потоњег били би сиромашнији и Андрић и Ђопић. Прелиставајући недавно уџбеник књижевности, који се користи и на територији ове општине, утврдио сам, међутим, да се у њему, најжалост, Љубишино приповедачко дело и не помиње.

Би управо боравите у Љубишином завичају хоћете ли нам рећи постоји ли сличност, или можда разлика, између Љубишина и Вашег дванаестаља људи овог краја?

— И сличности и разлике, субјективне и објективне и условљене су чињеницом да нас од Љубиши и његовог дјела раздваја цео један век, са свим променама које је он самом донео.

Имате ли можда неки предлог како да се у Љубишином завичају, у његовој родној Будви, покрене једна традиционална манифестација, која би оживљавала успомену на овог познатог писца?

— Тешко је о томе нешто ваљано рећи у једној краткој новинској изјави, али бих одмах могао да

кажем да је то идеја која свакако заслужује највећу пажњу и да би о њој вредело поразговарати што скорије, можда у право поводом предстојеће стопедесете годишњице Љубишиног рођења, коју би у Будви ваљало обележити и прославити. Можда би то, међу осталим, могао бити општи, ју гословенски конкурс за кратку приповетку; награда за збирку приповедака, (књижевни род који је некад код нас био негован, а у последње време нетрадиционални) по угледу на Змајеву награду која се додељује за песништво или сценско, фестивалско приказивање „Кањоша Мајдановића“ у Будви и на острву Св. Николе, што би и по уложеним средствима и по труду било чини ми се и природније и сврсисходније, од фестивала хумора који је раније одржаван у Будви, па и од иначе лепих дана музике, за које, међутим, недостаје низ услова: сала, извођачи и — публика.

Ви као писац имате своје судове о вредности културног наслеђа и свакако примећујете и многе појаве које се забивају око нас данас. Било би занимљиво да нам изнесете неке своје утиске из савременог живота овог краја.

— Изузимајући Љубиши, о коме је већ било речи, рекао бих да највеће и најдрагоценје културно наслеђе овог краја представљају његове старе урbane и сеоске целине, као и природни амбијент у коме се налазе, и једни и други појдјенак угрожени ружном и нецелиходном изградњом коју подстиче савремени туристички хук. Територија ове општине, од Јаза па до Буљарице, није исто што и пусто Улцињско поље, које изградњом хотела за масовни туризам треба тек формирати у неку урбану целину, већ дугом, вековном традицијом и физичким природним смислом за обликовање оформљена целина, чији су карактер и лепоту најкаљост већ знатно нарушили многи туристички и приватни објекти. Незнам шта је предвидео урбанистички план „Јужног Јадрана“, па ни да ли се тај План поштује, али је очигледно да се и после његовог доношења подију објекти, па и целе урбанистичке целине, које одударају од амбијента у које су насиљно смештене, а не дозвољавају ни основне норме доброг укуса. Потез од Будве до Петровца представљају још пре две деценије најлепши део Јадрана. Данас он то више није, а ако се тако продужи ускоро више неће ваљати ни болу ни људима — ни туристичкој привреди ни становницима овог краја.

Разговор водио, Владимир Станишић
Киша пада сваки дан наступила јесен сад. Цвркнут птица престао лишиће с грана отпало. Нада Маровић, II разред основне школе „Стјепан М. Љубишић“ — Будва

Дјечји хор у Будви

САМОСТАЛНА МУЗИЧКА ШКОЛА?

У БУДВИ је ових дана одржана проширене сједница Извршног одбора Заједнице образовања и васпитања којој су, поред чланова Извршног одбора, присуствовали и представници Центра за културу из Будве и Музичке школе из Котора. Како организовати и усмирити даљи рад одељења за основно музичко васпитање у Будви — било је питање о којему је на овом састанку расправљано. На састанку се могло чути много лијепих и корисних предлога и сугестија, тако да је овај скуп имао садржај радног састанка. Истакнуто је да ово одељење постоји већ неколико година и да наставу, коју похађају 64 ученика, изводе стручни наставници Музичке школе из Котора. Ученици су подијељени у четири смјера, а настава се изводи два пута седмично. Све инструменте набавила је Заједница образовања, која финансира и основну дјелатност овог одељења — које је још увијек у сastavu Muzičke škole iz Kotora. U troškovima izdržavaњa ovog odељењa учествују и ћачки родитељи са одређеним мјесечним улозима, за које би се могло рећи да су више него симболични.

С обзиром да Будва има већ изграђену музичку традицију и да ту традицију треба и даље његовати и развијати, указала се потреба да се ово одељење осамостали и организује као самостална установа — школа за основно музичко образовање. Због тога је Извршни одбор донио одређене и конкретне закључке, чије ће спровођење помоћи даљем унапређењу музичком васпитању и образовању младих.

Марко Тановић

Кутак за младе

ТУЖНА ПОПОДНЕВА БЕЗ ХАВАЈКЕ

Била је субота, дивна и топла. Са татом сам била на плажи и уживала у топлоти сунца, не слутећи да ме кући чека тужна вијест. Од маме сам сазнала да је умро чика Милорад Перазић, човјек којег сам вољела и цијенила. Волио је музiku и жељио да и другима улије љубав према њој. Звуци хавајке на којој је свирао будили су у мени све већу љубав према музici. Почела сам да свирам клавир. Кад би се срео, чика Милорад би ме питао како напредујем. Желио је да чује како свирам, али изненадна смрт га оте. Док свирам, увијек се сјећам њега и звука његове хавајке.

Сада су поподнева нијема и тужна без хавајке која је очаравала пролазнике, који су гледали према прозору одакле су допирали звуци.

Јулија ЦВЕТКОВИЋ, ученица IV разреда основне школе „Стјепан М. Љубишић“ у Будви

ЈЕСЕН

Киша пада сваки дан наступила јесен сад. Цвркнут птица престао лишиће с грана отпало.

ВРАБАЦ

Испод кровна наше куће живи један врабац мали, одавно је ту досељен ами за то нијесмо знали.

Јакша Ражнатовић, ученик II разреда основне школе „Стјепан М. Љубишић“ — Будва

СПОРТ

ДОБРА ИГРА НАШИХ ЛИГАША

- ◇ ПЕТРОВАЦ СА ДВИЈЕ УЗАСТОПНЕ ПОБЛЕДЕ КРЕЋЕ КА ВРХУ ТАБЕЛЕ
- ◇ МОГРЕН ПОБИЈЕЂЕН У ПЛАВУ ПОСЛИЈЕ ВЕЛИКЕ БОРБЕ

По старту се не би могло казати да ће наши лигаши „Петровац“ и „Могрен“ добро проћи на наредним утакмицама Републичке лиге. Међутим, резултати 3. и 4. кола разбјају песимистичке прогнозе и дају наде да ће се на крају напорног такмичења један од наших лигаша докопати врха табеле и изборити улазак у висши ранг такмичења.

Републичка лига је састављена од уједначених, квалитетних тимова. Ту се игра оштар фудбал и предност домаћег терена је огромна. Наши лигаши, иако без лигашког искуства, заиста добро играју. Дају одличне игре на свим утакмицама и својом коректном спортском борбом изазивају дивљење гледалаца. Понеко нас радује што учествали инциденти у овом такмичењу нијесу присутни на утакмицама наших лигаша, јер је то знак да се у клубовима питању дисциплине посвећује посебна пажња и фудбалери васпитавају у праве спортисте.

„Петровац“ је постигао велики успех. Са двије узастопне победе надокнадио је слаб старт и креће ка врху табеле. Стари лигаш „Арсенал“ побијеђен је убедљиво у Петровцу са 2:0, савладана је и одлична екипа „Забјела“ у Титограду са 1:0.

„Могрен“ и даље из утакмице у утакмицу гостује. Лишен домаћег терена и својих вјерних навијача испак не поступаје. Савладана је у Тивту „Зета“ са 2:1, док у Плаву послије велике борбе „Језеро“ побједом од 3:2 није дозволило изненађење.

ПЕТРОВАЦ 2 АРСЕНАЛ 0

Игралиште Петроваца. Гледалаца 1.500. Стријелци: Ерцеговић (аутогол) у 3. и Мердовић у 72. минуту, Судија Јовићевић.

Петровац: Јовановић 8, В. Војиновић 7, Драговић 7, А. Војиновић 6, Калуђеровић 6, Ђинђиловић 9, Ђаконовић 7, Вукчевић 7, Перовић 6 (Шолага 7), Вукотић 8, Мердовић 7.

Петровац је послије динамичне игре, која је обилovala добрым ударцима и још бољим одбранама, оштрим, али фердуелима, савладао одличну екипу „Арсенала“ из Тивта.

Бодрени од својих вјерних навијача фудбалери Петроваца од почетка су спретна крећу у силовите напете на гол одличног Крстовића и већ у 3. минуту мрежа гостију се затресла. Бек Ерцеговић послије једне организоване нападачке акције домаћих играча шаље лопту неспретно у сопствену мрежу. До краја полувремена игра се одвијала у жестоком темпу. Домаћи играчи су покушавали да још неким потоњем обезбиједе побјedu, али је чврста одбрана гостију издржала сва искушења.

У другом полувремену се одвијала равноправна борба. Напади су се смјењивали и пред једним и пред другим голом. Најзад у 72. минуту одушевљењe у гледалишту. Послије резантног шута Вукотића у ставку Ђаконовић прихвати лопту и присебно лобује голмана Крстовића, а Мердовић утручава на вријеме и ефектним ударцем главом повећава војство на 2:0.

Недостатак физичке кондиције код домаћих играча дао је гостима могућност да изборе повољнији резултат. У послед-

њих петнасет минута играчи „Арсенала“ јуришају на гол домаћина, али су играчи Петроваца, бодрени од публике, повучени у одбрану, издружали до краја и сачували заслужено постигнуто војство од 2:0.

II КУП ЈАДРАНА У ОБЛАКУ ПРАШИНЕ

У недјељу, 24. септембра, одржане су велике аутомобилске трке, „Куп Јадрана“. Организатор ових трка био је Ауто-клуб из Барија и Туристички савез Боке каторске и Дубровника. Стаза је била изразито тешка, јер је један дио ишао преко најгорих макадамских путева Црне Горе. Старт трке био је у Дубровнику, а онда се ишло преко Требиња, Грахова, Рисна, Котора, Цетиња и Будве, да би се дошло на циљ у Херцег-Новом. Преко Грахова и Леденица па све до Рисна нијесу се могла видjeti возила од велике прашине. На овој трци учествовао је велики број италијанских возача из Барија, Таранта и Напуља, преко 40., као и знатан број наших возача углавном из Црне Горе. Побједник у генералном пласману био је Италијан Калуђеровић из Барија, а од наших возача завидне резултате постигли су Фуад Мучић и Ђетковић из Титограда.

Аутомобилска трка „Куп Јадрана“ одржава се сваке године, и то једне године на италијанској, а друге на југословенској обали.

И италијански и наши возачи показали су велику спретност у вожњи на макадамском друму, тако да није долазило до већих оштећења возила. На брзинском дијелу трке по најтежој стази, уз каторске серпентине, постигнути су завидни резултати. Возачи су дошли на циљ врло уморни, где их је чекао банкет на којем су подијељене награде и пехари побједницима у класама.

Ова трка је од великог значаја, како спортског тако и туристичког.

Сви тркачи били су смјештени у Дубровнику и то читаво вријеме од почетка до завршетка трке, па би се Туристичка друштва са подручја Боке могла запитати да ли у Боки има који хотел, јер су се италијански возачи, послије банкета у Херцег-Новом, вратили на спавање у Дубровник.

В. Ђукић

МОГРЕН 2 ЗЕТА 1

Стадион Арсенала Гледалаца 2.000. Стрелци: Јуловић и Мугоша за Могрен.

Могрен: Јубановић 8, Пејовић 8, Бошковић 7, Мугоша 8, Јуловић 7, Мартиновић 7, (Лазовић 6, Ивановић 1 7, Радовић 7, Поповић 6, Божковић 7, Ивановић П 5, Јелушић 6).

У Тивту је одиграна права првенствена утакмица равноправних противника са обостраним шансама. Домаћи тим, технички боља екипа и гости, физички спремнији, смењивали су се у нападима током читаве игре. Гости су први искористили шансу која им се указала и затресли мрежу голмана Јубановића.

Сва настојања домаћих играча да до краја полувремена изједначе резултат нијесу уродила плодом.

Послије одмора домаћи крећу у праву офанзиву и топовским ударцима бомбарду гол изванредног голмана Зете. Ускоро је дошло и до изједначења, а затим и до војства. Прво је Јуловић изванредним ударцем главом средином другог полувремена савладао противничког вратара, а затим је нападач Мугоша топовским штотом из даљине затресао мрежу у самом углу гола. Сва настојања домаћих играча Зете до краја утакмице да изједначе резултат спријечила је одлична одбрана домаћег тима.

ЗАБЈЕЛО 0 ПЕТРОВАЦ 1

Петровац: Јовановић 8, В. Војиновић 7, Драговић 7, Калуђеровић 6, Ђинђиловић 8, Ђаконовић 7, Перовић 6 (Шолага 7), Вукотић 7, Мердовић 7.

Петровчани су у гостију савладали са 1:0 одличну екипу „Забјела“, Са „врућег“ терена доноси се кући два драгоцене бода. То је успјех који заслужује признање. Током читаве игре суверено су владали својим казненим простором и брзим и вјештим нападима уносили панику у одбрани домаћина.

Гости су већ у првом полувремену требали да постигну убедљиво војство, али се на одмор отишли без голова. Четири изванредне шансе остале су неискоришћене, јер Вукотић (два пута), Мердовић и Ђаконовић нијесу искористили изванредне прилике које су им се указале. Томе је свакако допринио и лош терен, прекривен рупчагама, јер су услови за игру били очајни.

У другом полувремену играчи „Забјела“ појачавају темпо, али без успјеха. Петровчани одолијевају свим нападима. Када се то нико није надао гости долази у војство, Хитри Мердовић у 70. минуту није затајио. Хладнокрвно је искористио шансу која му се указала и доноси своју екипи предност од једног гола.

ЈЕЗЕРО 3 МОГРЕН 2

Стадион Језера. Гледалаца 300. Стрелци Поповић (2) за Могрен.

Могрен: Јубановић 8, Пејовић 6, Бошковић 7, Мугоша 7, Јуловић 8, Ивановић I 8, Радовић 7, Поповић 9, Божковић I 8, Божковић II 6 (Ивановић P 7).

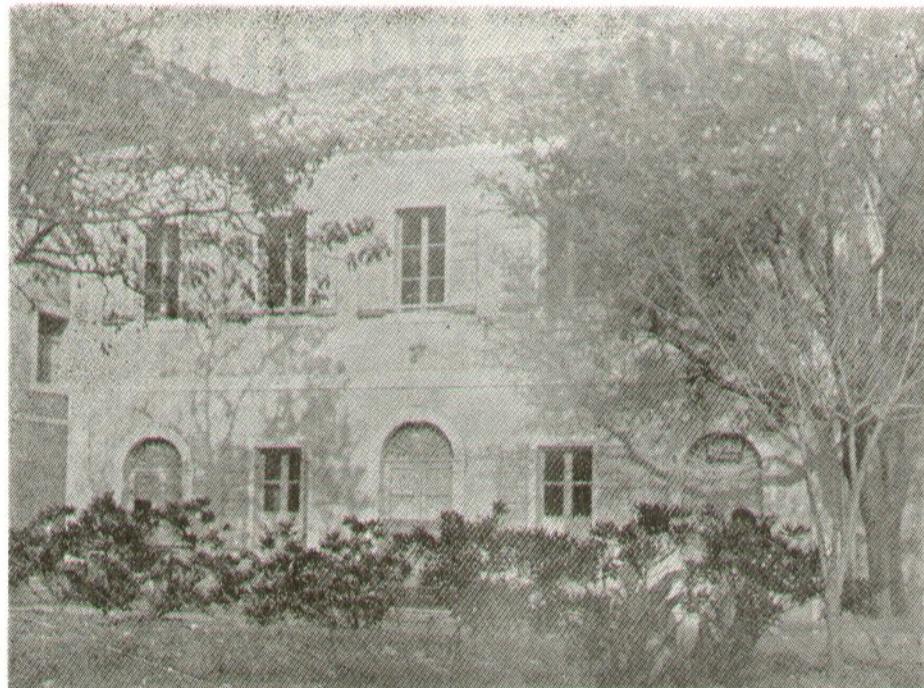
Прво полувијеме про текло је у равноправној игри са повременим обостраним шансама, јер су се дуели одвијали између два шеснаестерца. Играчи „Језера“ искористили су спретно двије шансе и на одмор су отишли са пре дношћу од два гола.

Војство домаћина изгледало је недостижно. Сви су тако мислили и очекивали катастрофу гостију. Међутим, играчи „Могрена“ се нијесу предали. Чим је почело друго полувијеме кренули су у јуриш ка противничком голу и технички дотераном нападачком игром одушевили гледалиште.

На отвореној сцени акције гостију пропрачују аплаузи. Играчи Језера се грчевито бране. Повучени у одбрану испред свога гола изводе праве акробације да би спасили своју мрежу. Ипак је резултат смањен Одлични Поповић послије смишљене комбинације нападачког реда затресао је мрежу домаћина. Играчи „Могрена“ крећу у нове јурише и ускоро је резултат изједначен. Опет је Поповић прецизним шутом затресао мрежу до маћег голмана. Напади не престају. Заиста велика игра „Могрена“. Ређају се шансе за шансом. Лопта пролијеће поред гола, задржава је статива и пре чка или робусна одбрана домаћина са повученим нападачима пожртвова није падовима у ноге расчишћава опасне ситуације. Када се очекивало да гости пређу у војство, по вео је домаћин. Из једне безопасне ситуације нападач домаћих Лабан, бивши играч Сутјеске и Ловћена, изненадним волеј ударцем искоса са дводесетак метара погодио је лијеви горњи угао изненаденог Јубановића, који је акробатском парадом закаснио за десетак сантиметара да спријечи улазак лопте у мрежу.

Д. Јововић

Петровчани и (не) културно-забавни живот зими

Спорна зграда прије земљотреса из 1966. године

Већ наилази такозвана зимска сезона, а Петровчани ће, по свој пријеци, и ову 1972/73. дочекати као и многе прије.

Од земљотреса који је задесио овај крај наовамо, односно од 1966. године, ово дивно место нема током никаквог културно-забавног живота зими, изузев донекле рад Спортског друштва и секција при школи.

До тада се у бившој згради читаонице налазила каква-таква сала биоскопа у којој се одвијају сваког мјеста. Биоскопске представе су приказиване врло често, па је на тај начин и онако мала сала подмривала основне културне потребе мјештана. У тој и таквој сали се одвијао рад и Културно-умjetничког друштва „Стјепан М. Љубиш“ из Петровца које је, узгряд речено, до тада било врло активно и окупљајући велики дио омладине у раду било врло успјешно.

Тај врло непријатни догађај по много чему, као да је збрисао културно-забавни живот Петро-

вчана. Зато није ни чудо што се на многим састанцима чује и тражи хитна адаптација ове зграде, без обзира што је Урбанистичким планом на том мјесту предвиђено, а и ма што да је предвиђано ову зграду у центру Петровца не смело више гледати овакву какву је, јер представља ругло читавог мјеста, а дуго година је била једино жариште културе овог краја.

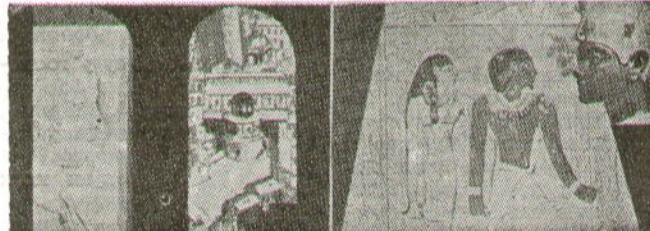
Ако је успијемо адаптирати, у чему би омладина а и мјештани дали своју помоћ, и користили је макар само једну зиму, а сигурно да неће бити само једну, онда смо урадили доста. Јер заиста након шест година запуштеног културно-забавног живота у једном мјесту

издаје стрпљење све његове житеље.

И ако је тек прошлог љета отворена импровизирана љетња позорница, позади ове зграде, а уз најнеугледнију стамбену бараку Петровца, која је већ одавно престала да се зове стамбеном, донекле је ублажен овај проблем, али није ни ово никакво рјешење, јер баш онда када нема друге забаве у мјесту, а то је зимска сезона, она ништа не значи за ове мјештane.

Крајње и пољедње је вријеме да се овом питњом озбиљно посветимо и ово мјесто изучимо из зимске учмалости, а за то имамо пуну подршку свих мјештана, а посебно омладине.

К. Вукотић

ОГЛАС

БЕОГРАД —
БУДВА

Мењам конфорну гарсоњеру са централним грејањем у центру за једнособан комфоран или сличан стан, у приватном власништву. Замена одмах; ближе информације код Бата Обућине, Будва, Бабин до.

У НАРЕДНОМ БРОЈУ:

- ◊ НАСТАВАК ДЕБАТЕ О ИНТЕГРАЦИЈИ
- ◊ ИНТЕРВЈУ СА МИХАИЛОМ ЛУКОВИЋОМ
- ◊ СПОРТСКИ ИЗВЕШТАЈИ

ДРАГИ ЧИТАОЦИ, ЧИТАЈТЕ НАС, САРАЂУЈТЕ С НАМА.

РЕДАКЦИЈА

ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ ◊ Уређује редакциони колегијум: Димитрије ЈОВОВИЋ (одговорни уредник), Саво ГРЕГОВИЋ, Владимир СТАНИШИЋ, Милутин РАДУЛОВИЋ, Владислав МАРКОВИЋ (технички уредник). ◊ Фотографије: Милорад ТОДОРОВИЋ ◊ Издавач: Културни центар Будва ◊ Адреса редакције: КУЛТУРНИ ЦЕНТАР „ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ“, БУДВА Телефон: 28-241 ◊ Штампа: Издавачко-штампарско предузеће „ОБОД“ — Цетиње ◊ Претплатна: Годишња 26, полугодишња 13 динара: за иностранство двоструко ◊ Рукописи се не враћају

ПОСЉЕДЊА ВИЈЕСТ

ПРИМЈЕДБЕ НА ЗАКОН

Прекјуче је у Будви одржан састанак начелника управа прихода општине Херцег-Нови, Котора, Тивта, Будве, Бара, Улциња и Цетиња на коме је разматран нацрт новог Закона о порезима грађана у СР Црној Гори.

Примједбе су дате на око 60 чланова Нацрта новог закона од укупно 312 колико овај документ садржи. Оне се углавном односе на организацију пореске управе, и на санкциону политику. Инсистира се на повећање компетенција општина у односу на досадашњи важећи закон и оних које предвиђа нови Закон. Посебна пажња посвећена је разматрању основице за обрачун доприноса из личног дохотка. Наиме поставила се дилема да ли обрачун треба вршити по основици од бруто или нето личног дохотка. Преовладало је мишљење да се порез обрачуна на чисти нето износ. Иначе, инсистирано је да се поштује Републички договор код утврђивања пореских стопа (Међурепублички договор је да оне буду пропорционалне а не како то Нацрт новог Закона предвиђа — прогресивне. Нарочиту пажњу привлаче примједбе начелника управа прихода приморских комуна које се односе на порез на зграде. Наиме Нови закон предвиђа да се ослобођење од пореза на новоподигнуте зграде врши као и до сада на основу система бодовања.

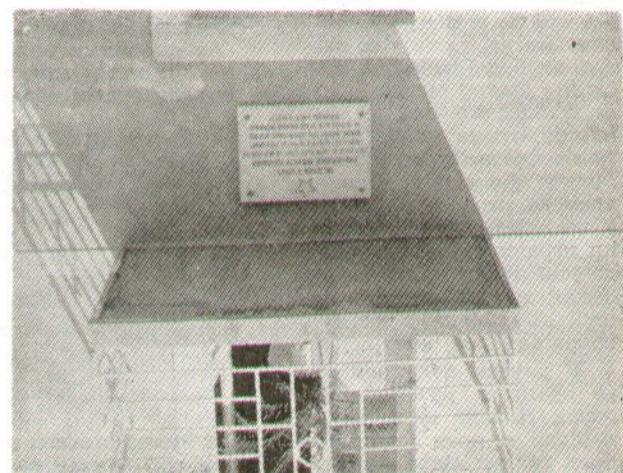
Посебна дискусија је вођена око оних ставки Нацрта новог закона који се односе на испитивање пројекта имовине па се предлаже да се Законом предвиди специјална служба која би ово вршила, с тим што би претходио међурепублички договор, како би криеријуми у свим републикама били исти.

Након доношења закључака са састанка у Будви организован је састанак предсједника општинских скupština са предсједницима друштвено-политичких организација и начелницима управа прихода приморских општина и Цетиња у Бару како би закључци са састанка у Будви добили и званичну форму.

Послије тога са примједбама ће бити упознат Републички секретаријат за финансије а посланици са овог подручја ће са примједбама упознати Републичку скupštinu приликом коначног усвајања Закона.

Што са спомен зградом прве комунистичке општине не јадрану у Петровцу на мору

Спомен зграда револуционарне прошлости Паштровића у Петровцу на Мору у којој се 1919. године састајала једна од најстаријих ћелија КПЈ, и на којој се 18. септембра 1920. године завијорила црвена застава Прве комунистичке општине на Јадрану, данас је у веома лошем и неугледном стању.

Спомен зграда I Комунистичке општине на Јадрану

Послије оштећења од земљотреса 1966. године из ње је исељена Мјесна канцеларија, која је смјештена у врло неподесне просторије, зграда још није санирана иако се сада у приземљу налази импровизирана библиотека и експозитура Филијале Југословенске инвестиционе банке из Котора.

К. Вукотић